

MAHALLIY OZON TERAPIYASINI QO'LLAGAN HOLDA KOMPLEKS DAVOLASH

Klebleyeva G.D. Samarqand davlat tibbiyot uneversiteti
teri va tanosil kasalliklar kafedrasi mudiri PhD

Utayev A.J. Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya
ilmiy amaliy tibbiyot markazi Samarqand viloyati hududiy filiali bosh vrachi

Abdullaev X.D. Samarqand davlat tibbiyot
uneversiteti teri va tanosil kasalliklar kafedrasi

Annotatsiya: maqolada somatik turiga qarab umumiy va haqida ozon davolashini qo'llash bilan kompleks davolash fonida yosh erkaklarda vaqt uretogen prostatitning (CUP) asosli sabablarini olib buyuring harakat qil . Ilmiy haqida birlashma haqida uchun muallif CUP bilan og'rigan balog'at yoshlanish birinchi navbatdagi 306 kavkazlik erkaklarni o'rgandi . Keng qamrovli diagnostika dastur , standart haqida qo'shimcha ravish , qiyofa o'z haqida oladi : CUP belgilarini umumiy qilish uchun anketalarni to'ldirish va erkak jinsiy haqida formulasi , STI uchun haqida yo'llarining oqishi va prostata bezi sekretsiyasining bakterioskopik , bakteriologik va molekulyar biologik . _ Ko'rib chiqilayotgan muammo hali ham kam o'rganilgan , shunday uchun chuqurroq tadqiqotlarni talab qil .

Kalit so'zlar : Surunkali prostatit , ozon davolash

Kirish: Surunkali prostatit (CP) yuqumli va yuqumli bo'limgan yallig'lanish kasalliklari bilan kasallangan 50 yoshdan kichik erkaklarning klinikaga borishining eng ko'p uchraydigan sababidir [1]. Erkaklarning 10% ga yaqini hayoti davomida kamida bir marta CP belgilarini qayd etgan. 2013 yilda Nickel JC va boshqalar 24 ta epidemiologik tadqiqotlar natijalarini tahlil qilib, CP ning global tarqalishini 7,1% ni tashkil qildi [3]. Yuqoridagi ma'lumotlarni hisobga olgan holda, CP to'g'ridan-to'g'ri va bilvosita moliyaviy yo'qotishlar nuqtai nazaridan jamiyat uchun qimmatga tushadi va bemorlarning hayot sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi [4]. Rossiya Federatsiyasida ambulator urologik tayinlanishlar tarkibida CP tashriflarning 17% ni tashkil qiladi [5]. Ko'pgina mualliflar HPni tasniflashga harakat qilishdi. Hozirgi vaqtida AQSh Milliy Sog'liqni saqlash instituti (1995) tomonidan ishlab chiqilgan prostatit tasnifi umumiy qabul qilingan bo'lib, u 1999 yilda yakuniy versiyada tasdiqlangan [6]. Ushbu tasnif ko'pchilikka ma'lum. U prostatitni to'rt toifaga bo'lishga asoslangan: o'tkir (I) yoki surunkali (II) bakterial prostatit , surunkali bakterial bo'limgan prostatit / surunkali tos a'zolarining og'riq sindromi (CP/CPPS) (III), yallig'lanishli (IIIa) yoki yallig'lanishsiz (IIIb).) va asemptomatik prostatit (IV). III toifadagi CP/surunkali tos a'zolaridagi og'riq

sindromi simptomatik prostatitning eng keng tarqalgan shakli bo'lib, kasallikning barcha shakllarining 90-95% ni tashkil qiladi [9]. Ba'zi mualliflarning fikriga ko'ra, bu tasnif bemor haqidagi barcha ma'lumotlarni aks ettirmaganligi sababli o'z ahamiyatini yo'qotmoqda. Shunday qilib, uzoq muddatli takroriy CP ko'pincha klassik mahalliy simptomlar bilan emas, balki boshqa organlar va tizimlarning funktsional buzilishlari bilan ham o'zini namoyon qila boshlaydi [10].

Maqsad: somatik turiga qarab umumiyligi va mahalliy ozon terapiyasini qo'llagan holda kompleks davolash fonida yosh erkaklarda surunkali uretrogen prostatit (CUP) kechishini o'rghanish .

Materiallar va usullar: tadqiqot ob'ekti 306 ta kavkazlik erkaklar bo'lib, balog'at yoshining birinchi davridagi CUP bilan og'rigan. Kompleks diagnostika dasturi, standart tadqiqotlarga qo'shimcha ravishda, quyidagilarni o'z ichiga oladi: CUP belgilari va erkaklarning jinsiy funktsiyasi formulasini umumiyligi baholash uchun anketalarni to'ldirish, siyidik yo'llarining oqishi va prostata sekretsiyasini bakterioskopik , bakteriologik va molekulyar biologik tadqiqotlar, STI'larni tekshirish. lazer usuli yordamida prostata bezining proektsion nuqtasida prostata uretrasi va terining shilliq qavatining mikrosirkulyatsiyasi. Doppler flowmetri , L. Rees-HJ Eisenck bo'yicha somatotiplash . Ro'yxatga olingan parametrlarni ro'yxatga olish davolashdan oldin va davolanishdan 20 kun o'tgach amalga oshirildi.

Natijalar: mikroskop yordamida jinsiy yo'l bilan yuqadigan infektsiyalarni aniqlash chastotasi Neisseria gonorrhoeae ($p<0,05$) piknik somatotipli erkaklarda (16,7%) astenik (4,8%) bilan solishtirganda, bir vaqtning o'zida aniqlash chastotasini aniqladi. Trichomonas vaginalis madaniyati ($p<0,04$) astenik somatotipli erkaklarda (59%) piknik somatotipli erkaklarga (40%) nisbatan yuqori bo'lgan. CUP piknik somatotipli erkaklarda eng xavfli hisoblanadi , bu klinik ko'rsatkich bilan ob'ektiv ravishda tasdiqlangan; shu bilan birga, mintaqaviy va mahalliy ozon terapiyaside dan foydalangan holda ushbu bemorlarda standart davolash samaradorligi boshqa somatotipli bemorlarga qaraganda yuqori bo'lgan va klinik ko'rsatkichning deyarli ikki baravar pasayishi bilan birga kelgan ($24,32 \pm 0,73$ dan $13,62 \pm 0,61$ ballgacha).). CUP terapiyasi paytida prostata hajmining eng sezilarli pasayishi piknik somatotipi ($34,12 \pm 0,51$ sm³ dan $29,08 \pm 0,64$ sm³ gacha) bo'lgan bemorlarda kuzatildi , mikrosirkulyatsiya parametrlarining yaxshilanishi astenik somatotipli bemorlarda kuzatildi. CUP terapiyasi paytida prostata bezining proektsion nuqtasida prostata uretrasi va terining shilliq qavatining mikrosirkulyatsiyasidagi o'zgarishlar somatotipik tarzda aniqlanadi. To'qimalarning perfuziyasining eng yuqori ko'rsatkichlari normostenik somatotipli bemorlarda , eng past ko'rsatkichlar esa piknik somatotipli bemorlarda topilgan .

Xulosa: Shunday qilib, tadqiqot mahalliy va umumiyligi ozon terapiyaside dan foydalangan holda kompleks standart davolash fonida balog'at yoshining birinchi

davridagi erkaklarda CUP kursining klinik, laboratoriya va instrumental xususiyatlarida somatotipik farqlarni aniqladi.

Adabiyot:

1. Abdullaev X.D. va boshqalar. JINSIY ALOQA KANDILOMASINI DAVOLASHDA GEPOН DORINI SAMARALINI BAHOLANISH // Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 1. – №. 02. – S. 16-19.
2. Abdullaev X. D. va boshqalar. Opredelenie sitokinovogo statusa u bolnyx s psoriazom na fone standartnogo lecheniya //Obshchestvo i innovatsii. – 2020. – T. 1. – №. 1/S. – S. 625-629.
3. Axmedova M. M., Abdullaev X. D., Kamolova M. I. OtsENKA EFEKTIVNOSTI METODOV LECHENIA ONIXOMIKOSOV U VZROSLYX //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – T. 2. – №. 3. – S. 186-190.
4. Toshev S. U., Ashirov Z. F., Abdullaev X. D. LECHENIE VITILIGO 308-nm EKSIMERnym LAZEROM //Aktualnye aspekty meditsinskoy deyatelnosti. – 2021. – S. 240-243.
5. Davlatovich A. X., Xaydarjonovna X. S., Raximjon N. S. JYBYK BILAN BO'LGAN PROSTATITNI DAVOLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH //BARQARORLIK VA ETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – S. 359-361.
6. Axmedova M., Rasulova N., Abdullaev X. Izuchenie partsialnyh funktsiya pochek u detey rannego vozrasta s nefropatiey obmennogo geneza //Jurnal problemy biologii i meditsiny. – 2016. – №. 2 (87). – S. 37-40.
7. Narzikulov R. va boshqalar. Principy terapii u jenshchin bolnyx gonoreey associrovannyе ippp //Jurnal vestnik vracha. – 2019. – T. 1. – №. 1. – S. 99-102.
8. Nurullaeva A. A., Raxmatova A. X., Abdullaev X. D. ZNACHENIE MIKROBNOGO OBSEmenENIYA KOJI PRI NEKOTORYX ZUDYashchiX DERMATOZAX //Molodej i meditsinskaya nauka v XXI veke. – 2019. – S. 125-125.
9. Abdullaev X.D. va boshqalar. FOKAL SKLERODERMA BESORLARNI DAVOLASHDA GEPOН DORINI ISHLAB CHIQISH TAJRIBASI// ResearchJet Journal of Analysis and Inventions. – 2021. – T. 2. – №. 03. – S. 60-63.
10. Abdullaev X. D., Sobirov M. S., Jumaeva D. X. NERVNO-PSIXICHESKIY STATUS U BO'LNIX SEBOREEY //Molodej i meditsinskaya nauka v XXI veke. – 2018. – S. 115-116.
11. Axmedov Sh. K. va boshqalar. EFFEKTIVNOST LECHENIA IZOTRETINOINA PRI LECHENII UGREVOY BOLEZNI //Akademicheskiy jurnal Zapadnoy Sibiri. – 2015. – T. 11. – №. 1. – S. 56-56.
12. Abdullaev X., Tolibov M. Allergodermatozlar bilan bog'liq bo'lgan vulgar akneni kompleks davolash Samaraligini o'rganish // Jurnal gepato-gastroenterologik issledovaniy . – 2021. – T. 2. – №. 3.2. – S. 73-74.

- 13.Абдуллаев Д. М., Тошев С. У., Толибов М. М. КОМПЛЕКСНЫЙ МЕТОД ЛЕЧЕНИЯ ВУЛЬГАРНЫХ УГРЕЙ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 254-256.
- 14.Толибов М. М. и др. ОПТИМИЗАЦИЯ К ЛЕЧЕНИЮ ТЯЖЕЛЫХ ОБОЖЖЕННЫХ БОЛЬНЫХ //SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 190-199.
- 15.Kholikovich E. S. et al. APPLICATION OF "BETASALIK" OINTMENT IN THE THERAPY OF CHRONIC INFLAMMATORY AND ALLERGIC DERMATOSES //Journal of new century innovations. – 2023. – Т. 31. – №. 3. – С. 56-62.
- 16.Ilyaevna P. U. et al. MODERN TRENDS IN TREATMENT SICK MICROSPORIA //World scientific research journal. – 2023. – Т. 16. – №. 2. – С. 98-106.
- 17.Ilyaevna P. U. et al. DERMATOSCOPIC PAINTING SOME COMMON DERMATOSES //World scientific research journal. – 2023. – Т. 16. – №. 2. – С. 107-120.
- 18.Мансур Т. М., Вохидов Ж. Ж. ОПТИМИЗАЦИЯ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ ДИФФУЗНОЙ АЛОПЕЦИИ //SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 200-214.
- 19.Мансур Т. М., Вохидов Ж. Ж. СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ БОЛЕЗНИ ВИТИЛИГО //SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 234-244.
- 20.Мансур Т. М., Вохидов Ж. Ж. СОВРЕМЕННОЙ МЕТОДЫ АЛОПЕЦИЯ ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ //SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 225-233.
- 21.Толибов М. М. СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМ ЭПИДЕМИОЛОГИИ, МИКРОБИОЛОГИИ И ТЕРАПИИ АКНЕ (ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ) //SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 215-224.
- 22.Makhmudovich T. M. ATOPIC DERMATITIS INCIDENT LEVEL, DIAGNOSTIC CRITERIA AND PROGNOSTIC IMPORTANCE //JOURNAL OF APPLIED MEDICAL SCIENCES. – 2023. – Т. 6. – №. 4. – С. 158-168.
- 23.Davlyatovna K. G., Jo‘raqulovich U. A., Maxmudovich T. M. SOCHLARI INGICHKA BO’LGAN BEMORLARDADA SOCH FOLLIKULALARI HOLATINI O’RGANISH VA TURLI XIL ALOPESIYALARNING MIKROMARKERLARINI ANIQLASH //Нововведения Современного Научного Развития в Эпоху Глобализации: Проблемы и Решения. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 22-27.